

Stichting Ella Vogelaar

"Van Kansloos naar Kansrijk: hoe een ongedocumenteerde plotseling een verblijfsvergunning verkreeg."

Over Salma en haar zoontje Omar

Geboden hulp omvatte: vinden van onderdak, een luisterend oor en het opbouwen van een vertrouwensband, Nederlandse les, doorverwijzing naar een advocaat voor een verblijfsvergunning

Het verhaal

Salma, een moslima uit het Verre Oosten, gekleed in kleurrijke kleding met een losse hoofddoek, ontmoette in haar geboorteland een Nederlander. Hij kwam van oorsprong uit een naburig land waar hij jaren daarvoor uit gevlucht was omdat er een burgeroorlog woedde. Hij bezocht haar land regelmatig omdat de sfeer hem zo vertrouwd was en hij niet terug kon naar zijn eigen land. Ze werden verliefd en trouwden. Haar ouders stonden dat mede toe omdat Salma bijna dertig was en in haar cultuur was het ongebruikelijk om op die leeftijd nog niet getrouwd te zijn.

Regelmatig ging ze op bezoek bij hem in Nederland met een toeristenvisum. Op een dag werd ze zwanger en beviel in haar thuisland van een zoontje, Omar. Salma ging meteen naar de Nederlandse ambassade en daar noteerden ze in haar paspoort dat het kind een Nederlandse vader had. Niet lang daarna werd haar man ernstig ziek. Ze verhuisde naar Nederland en ze woonden nog een tijdje alle drie samen in een verpleeghuis. Uiteindelijk stierf hij nog voordat ze begonnen waren met het aanvragen van een verblijfsvergunning voor haar. Zo bleef ze na zijn dood ongedocumenteerd achter met Omar.

Voor Omar wilde ze in Nederland blijven. Om hem toekomst te bieden. Er brak een periode aan waarbij ze zwierven langs allerlei adresjes van landgenoten, van kennissen tot verre familie maar de bereidheid om hun op te vangen werd steeds geringer, totdat iemand zich haar lot aantrok en haar in contact bracht met Stichting Vluchtelingenwerk. Ze kwamen terecht in een opvangtehuis voor ongedocumenteerde vrouwen en hun kinderen.

Omar begon meteen met school, hij was inmiddels vier jaar en bleek al Nederlands te spreken. "Ik kan alles al", zei hij vol trots tijdens zijn eerste week in de klas. Hij had altijd veel met landgenootjes gespeeld en die bleken onderling ook Nederlands te praten waardoor hij het vanzelf had opgepikt. Een sociaal kind, dat van nature gericht is op de mensen om hem heen. Salma sprak nog geen Nederlands maar ging nu ook naar school om de taal te leren. Toen ze zich kon verwoorden vertelde ze dat Omar alleen de Nederlandse nationaliteit had. In haar land, zo zei ze, kan een kind nooit de nationaliteit van de moeder krijgen, alleen die van de vader. Wat een wonderlijk beleid overigens: hoe controleer je dat...

Vol trots liet ze haar de geboortacte zien waar in mooie gekrulde, in voor ons onbegrijpelijke tekens stond dat Omar de Nederlandse nationaliteit had.

En daarmee veranderde van de ene dag op de andere alles voor haar. Van iemand die nooit een verblijfsvergunning zou kunnen krijgen, een hopeloos geval, werd ze ineens kansrijk.

Ze ging naar een advocaat en kreeg een vergunning onder de noemer: “Verblijf bij kind”. Omar had immers de Nederlandse nationaliteit en daarmee had hij er recht op om bij zijn ouders te zijn.